Stuk **1054** (1997-1998) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

20 mei 1998

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Paul Dumez, Marc Van Peel, Johan De Roo en Joachim Coens –

houdende het beheer en het beleid van de zeehavens

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

INLEIDING

Het Vlaams Parlement heeft op 25 juni 1997 met overgrote meerderheid een resolutie goedgekeurd betreffende het Vlaamse zeehavenbeleid, uitgaande van de economische noodzaak om de Vlaamse maritieme regio volwaardig deel te laten uitmaken van het toekomstige geïntegreerde Noordwest-Europese havennetwerk. Na overwogen te hebben dat het subsidiariteitsbeginsel en de lokale dynamiek van elke haven moet blijven gelden, en dat een Vlaams havenbeleid een dynamische ondersteuning dient te betekenen voor de duurzame ontwikkeling van de verschillende Vlaamse zeehavens, vroeg zij de Vlaamse regering een strategische visie op het globale havenbeleid te ontwikkelen, de budgettaire mogelijkheden te verhogen, en regelgeving te ontwerpen inzake een juridisch en bedrijfseconomisch basisstatuut waarmee elke zeehaven onder gelijkwaardige exploitatievoorwaarden optimaal kan functioneren en concurreren.

Verder werd aangedrongen op regelgeving inzake investeringen, volgens economisch en ecologisch verantwoorde criteria, het bevorderen van een samenwerkend en coherent havennetwerk, en het optimaal promoten van alle Vlaamse zeehavens in het buitenland.

Reeds op 25 maart 1992 had de Vlaamse Havencommissie een daanbeveling uitgebracht over het beheer van de Vlaamse zeehavens met gelijklopende standpunten, zoals meer autonomie inzake beheer en exploitatie, meer flexibiliteit inzake personeelsbeleid, het verwerven van rechtspersoonlijkheid en éénvormige werkingsvoorwaarden voor alle zeehavens. Tevens stelde de Havencommissie dat het wenselijk was – binnen het kader van die doelstellingen – het Vlaamse Gewest niet langer meer als aandeelhouder in havenbedrijven te behouden. Deze principiële uitgangspunten werden door de Havencommissie nogmaals herhaald in haar advies van 25 juni 1993.

Ingevolge de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd en aangevuld door de Bijzondere Wet van 8 augustus 1988 verkregen de gewesten niet enkel de bevoegdheid over de waterwegen en hun aanhorigheden, de havens, de loodsdiensten en de bebakeningsdiensten van en naar de havens alsmede reddings- en sleepdiensten op zee (artikel 6, § 1, X).

Uit de voorbereidende werkzaamheden die aanleiding gaven tot de Bijzondere Wet blijkt dat de wetgever die bevoegdheden heeft opgevat als "beheersbevoegdheden in de ruime zin", kaderend in de filosofie om aan de gewesten "homogene bevoegdheidspaketten" toe te kennen. Hieruit vloeit tevens voort dat het gewest ook de bevoegdheid bezit om het bestuurlijke statuut van de zeehavens te regelen. Samengevat betekent dit dat Vlaanderen de exclusieve bevoegdheid bezit over het ganse zeehavenbeleid. In de wetenschap dat de activiteit van de vier zeehavens en de hele "maritieme economie" die daarmee samenhangt voor meer dan een derde van onze welvaart verantwoordelijk is, kan het belang van een dergelijk havenbeleid moeilijk worden overschat. Het beleid moet meer bestrijken dan alleen maar kredietverdeling voor de uitvoering van werken, maar dient integendeel een globale visie te ontwikkelen op welke wijze het hele maritieme aanbod in Vlaanderen maximaal kan worden benut.

Gelet op de historische hanseatische traditie van onze havens dient het gewest, vanuit de hoger omschreven doelstelling, blijvend uit te gaan van de dynamische krachten ter plaatse en de leefbaarheid van de bestaande havens te ondersteunen, rekening houdend met de specificiteit van elke haven. Een basisdecreet moet dan ook de ordenende factor worden in het Vlaamse havenlandschap.

Daarin moeten gelijkwaardige werkingsvoorwaarden opgelegd worden en de lokale verankering geresponsabiliseerd worden. Enerzijds is het duidelijk dat alle havenbesturen, teneinde bedrijfseconomisch te kunnen inspelen op de internationale concurrentie, de juridische vorm van een rechtspersoon moeten aannemen. Dat brengt tevens gelijkwaardige voorwaarden mee wat betreft boekhouding, toezicht, financieel beheer, participaties en personeelsstatuut. Anderzijds zijn er binnen dit kader, gelet op de specificiteit van elke haven, twee keuzemogelijkheden.

Ingevolge de wet van 28 maart 1995 tot wijziging van titel VI, hoofdstuk 5 van de gemeentewet, kunnen de steden op basis van artikel 263bis tot novies autonome gemeentebedrijven oprichten waarvan de activiteiten opgesomd zijn in het koninklijk besluit van 10 april 1995. Vermits de exploitatie van de havens en van vervoer te water in dit besluit zijn opgenomen, kunnen de gemeenten aldus bij besluit van de gemeenteraad hun havenactiviteiten desgewenst organiseren in een autonoom gemeentelijk havenbedrijf met rechtspersoonlijkheid. De havens van Antwerpen en Oostende zijn inmiddels tot dit statuut overgegaan.

Anderzijds is er de "naamloze vennootschap van publiek recht", analoog aan de bestaande rechtsvorm voor de haven van Zeebrugge. Hiervoor werden de havenbestuurlijke bevoegdheden toevertrouwd aan de "Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen", een NV van publiek recht, waarin bovendien het Vlaamse Gewest een meerderheidsparticipatie bezit. Zoals al werd vermeld heeft ook de Havencommissie in haar advies van 25 juni 1993 uitdrukkelijk gesteld dat een deelname van het Vlaamse Gewest als aandeelhouder in een havenbedrijf, indruist tegen het principe van gelijkvormige werkingsvoorwaarden, en niet in overeenstemming is met een optimale taakverdeling tussen het Vlaamse Gewest en de havenbedrijven. Waar de havens het eigenlijke beheer op zich moeten nemen, heeft het Vlaamse Gewest als taak een overkoepelend beleid te voeren, de havenactiviteiten dynamisch te ondersteunen, en internationale promotie te stroomlijnen. Deze optie impliceert dan ook een terugtrekking van het gewestelijk aandeel in de MBZ-Zeebrugge. Aldus dient de machtiging te worden gegeven aan de Vlaamse regering om die aandelen van het Vlaamse Gewest over te dragen, in casu aan de stad Brugge.

Gelet op de absolute vereiste van gelijkwaardige exploitatievoorwaarden en de vereiste van optimale bedrijfseconomische slagkracht om de internationale concurrentie aan te kunnen, is het de optie van de indieners van dit voorstel om – ongeacht de huidige bestaande toestand – definitief alle havenbedrijven uiteindelijk te oriënteren als een "naamloze vennootschap van publiek recht". Daartoe wordt uiteraard een termijn bepaald, in casu vijf jaar na het in werking treden van dit decreet, waarbinnen elk havenbedrijf die rechtsvorm dient aan te nemen of het Vlaamse Gewest zelf daartoe het nodige initiatief kan nemen. Het mag dan niet worden uitgesloten dat het Vlaams Gewest dan overal een minderheidsparticipatie zou kunnen nemen, wat onder de wetgeving op de gemeentebedrijven vooralsnog onmogelijk is.

Ter harmonisering en globalisatie van de regelgeving terzake, moet er verder een decretale basis worden gegeven aan een raad van overleg in de schoot van elk havenbedrijf tussen vertegenwoordigers van het havenbestuur enerzijds en de vertegenwoordigers van representatieve organisaties van werkgevers en werknemers anderzijds ; aan de mogelijkheid economische samenwerkingsverbanden aan te gaan in de zin van de federale wet van 17 juli 1989 ; en aan het statuut, de bevoegdheid en de samenstelling van de Vlaamse Havencommissie. Het voorstel van decreet wil tegelijkertijd een aantal regels vastleggen inzake de havenbestuurlijke bevoegdheden, inzake het beheren van het havengebied, het uitvoeren van noodzakelijke werken, de havenkapiteindienst, de gevorderde scheepvaart-, haven- en concessiegelden en andere havengebonden diensten die zij kunnen verstrekken.

Ter bevordering van de samenwerking tussen de havenbedrijven en het Vlaamse Gewest en de gezonde competitie onderling, wordt tevens voorzien in enkele bijzondere instrumenten daartoe : een structuur om het buitenlands promotiebeleid te coördineren enerzijds en een geschillen-arbitragecommissie om exploitatiegeschillen op een objectieve en volwassen wijze tussen de havenbedrijven te beslechten.

Vermits de impact van havenactiviteiten zich uitstrekt tot buiten de grenzen van het havengebied wordt tevens een subregionaal overleg voorgeschreven tussen de havenbedrijven en de omliggende gemeentebesturen om informatiewisseling te organiseren inzake ruimtelijke ordening, het leefmilieu, de mobiliteit en de leefbaarheid van de aangrenzende woonkernen. Dit zal het maatschappelijk draagvlak bij het nemen van belangrijke beslissingen vergroten.

Ten slotte zijn in het decreet een aantal noodzakelijke overgangsbepalingen opgenomen om de rechtsopvolging te verzekeren, en de wettelijke regeling over het Linker-Scheldeoevergebied aan te passen.

Dit voorstel bevat geen bepalingen aangaande de financierings- en investeringsproblematiek. Zoals aangekondigd in de regeringsverklaring zulen die in een afzonderlijk decreet worden geregeld rekening houdend met de Europese regelgeving die terzake wordt ontwikkeld.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel omschrijft de basisbegrippen die gehanteerd worden in het decreet.

Artikel 3

Dit artikel schrijft de conformiteit met de decreetgeving op de ruimtelijke ordening voor om de materiële grenzen van het havengebied vast te stellen.

Artikel 4

In dit artikel wordt vooreerst duidelijk gesteld dat de havenbedrijven publiekrechtelijke rechtspersonen zijn en moeten blijven. Vanuit deze basisvaststelling kunnen de verdere regelen inzake de bedrijfseconomische autonomie en methodiek voor de exploitatie worden bepaald.

In paragraaf 2 wordt de principiële mogelijkheid tot participaties opengelaten, omdat de havenbedrijven op zeer nuttige wijze moeten kunnen samenwerken met derden voor de ontwikkeling van specifieke activiteiten, uiteraard binnen de perken van de wetgeving, zoals informaticasystemen, sleepactiviteiten, terminals voor binnenscheepvaart of spoorwegen, behandelingstechnieken, enzovoort. Daartoe moeten deelnemingen verworven kunnen worden in andere publieke, private of gemengde rechtspersonen waarvan het maatschappelijk doel in ieder geval moet kaderen in de algemene havenexploitatie. Verwezen wordt ook naar het algemene rechtsprincipe van non-discriminatie, en de gelijkheid tussen dezelfde groepen van havengebruikers, die aldus de participaties begrenzen.

Artikelen 5 en 6

In deze artikelen wordt als principiële rechtsvorm voor de havenbedrijven de "naamloze vennootschap van publiek recht" vooropgesteld. De indieners van dit voorstel kiezen resoluut voor deze optie omdat zij het best beantwoordt enerzijds aan de voorwaarde van gelijke exploitatievoorwaarden en anderzijds aan de noodzakelijke slagkracht en bedrijfseconomische beheersmogelijkheden.

Vertrekkend van de bestaande toestand – de havens van Antwerpen en Oostende zijn een autonoom gemeentebedrijf, de haven van Zeebrugge een naamloze vennootschap van publiek recht en de haven van Gent een onafgescheiden regie binnen het gemeentebestuur – wordt een termijn van vijf jaar bepaald na het in werking treden van dit decreet, waarbinnen de havenbedrijven zich tot de in dit voorstel van decreet uitgewerkte rechtsvorm moeten omvormen.

De uiteindelijke bedoeling is uiteraard transparantie, door alle havenbesturen tot eenzelfde rechtspersoonlijkheid te brengen. Alle andere keuzes zijn eigenlijk slechts "halve maatregelen" tot het gestelde doel.

Artikelen 7 en 8

Deze artikelen omschrijven de fundamentele opdracht van het havenbedrijf als publiekrechtelijke overheid, waarbinnen de doelomschrijving in statuten nader kan worden geconcretiseerd.

Artikel 9

In dit artikel wordt de decretale basis gelegd voor de naamloze vennoorschap van publiek recht, of voor de omvorming daartoe, op basis van de bevoegdheid verleend door de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen, zoals overigens in andere regionale sectoren zoals in de milieusector of de afvalsector, door de Vlaamse overheid eveneens dergelijke rechtspersonen in het leven werden geroepen.

Het Vlaamse Gewest kan dus het initiatief tot een dergelijke vennootschap nemen, en de plaatselijke gemeenten waar de haven zich bevindt, de mogelijkheid geven ook andere publiekrechtelijke rechtspersonen of overheidsondernemingen deelgenoot te maken. De optie wordt genomen om op lange termijn het Vlaamse Gewest niet meer aanwezig te laten zijn in de kapitaalstructuur van de verschillende havenbesturen teneinde de gelijkwaardige exploitatievoorwaarden te garanderen. Dit sluit niet uit dat latere evolutie een andere opvatting mogelijk kan maken waarin de beperkte en begrensde aanwezigheid van het Gewest in de verschillende havenbesturen toch een zekere meerwaarde zou kunnen betekenen. Om evenwel de moeilijkheden en betwistingen, minstens onduidelijkheden, die in het verleden zijn gerezen door de niet-conforme aan - of afwezigheid van het Vlaamse Gewest in de havenbesturen te vermijden, moet de stap worden gezet om gelijkwaardige aanwezigheidsmogelijkheden te bieden.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt dat de havenvennootschappen vallen onder de algemene wetten betreffende de handelsvennootschappen, zoals ook in artikel 33 de toepassing van de algemene boekhoudwet op de havenbesturen van toepassing wordt verklaard.

Artikel 11

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 12

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 13

In dit artikel worden de organen van de vennootschap besproken. Het wordt aan het plaatselijk havenbestuur overgelaten buiten de strikt wettelijke organen bovendien nog een directiecomité in het leven te roepen.

Artikel 14

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 15

In dit artikel wordt de bevoegdheid van de Raad van Bestuur omschreven. Hierin wordt de mogelijkheid niet uitgesloten dat een afgevaardigde van het Vlaamse Gewest deel uitmaakt van de Raad van Bestuur.

Artikel 16

Indien er volgens artikel 13 een directiecomité bestaat, worden in dit artikel de werking en bevoegdheden daarvan bepaald, die verder moeten worden gespecifieerd in de statuten.

Artikel 17

In dit artikel wordt het aan het havenbestuur overgelaten om het statuut van het personeel te kiezen en te organiseren zoals het havenbestuur dat het meest opportuun acht.

Artikel 18

Verwijzend naar het principiële karakter van een publiekrechtelijke overheid van artikel 4 worden in dit artikel de grenzen getrokken waarbinnen de genoemde participaties, zoals bepaald in artikel 7, kunnen worden genomen.

Artikel 19

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 20

De goederen van de overheid worden "domeingoederen" genoemd. Deze domeingoederen worden opgedeeld in openbaar domein en privaat domein. De goederen van openbare rechtspersonen behoren principieel tot het privaat domein tenzij het tegendeel blijkt ofwel uit de wet, ofwel uit de bestemming van het goed. Volgens artikel 538 van het Burgerlijk Wetboek behoren onder andere tot het openbaar domein : wegen, banen en straten, bevaarbare en onbevaarbare stromen en rivieren, stranden, havens, enzovoort. Volgens de heersende opvattingen behoren de volgende inrichtingen evenzeer tot het openbaar domein in de havens : de toegangs- en vaargeulen, de scheepvaartsluizen, de dokken, de kaaien, sleepboten, enzovoort. De domeingoederen zijn aan bijzondere rechtsfiguren onderworpen. Zij staan tevens "buiten de handel". Dat wil zeggen dat zij niet kunnen worden vervreemd of in beslag genomen en dat zij niet vatbaar zijn voor verjaring, vestiging van zakelijke rechten, of hypothekering. De goederen van het privaat domein daarentegen zijn wel in de handel, en zijn vatbaar voor erfdienstbaarheden, hypothekering en beslag.

Artikelen 21 tot 25

Deze artikelen behoeven geen nadere toelichting.

Artikel 26

Op zich behoeft dit artikel betreffende de haven- en concessiegelden geen verdere toelichting. Omwille van de eenheid van havenbeheer en havengebied is het noodzakelijk dat er per havengebied eenzelfde tariefstructuur wordt opgesteld. Om deloyale concurrentie tussen de havengebruikers te vermijden, is het dus evident dat het havenbedrijf zelf deze bevoegdheid uitoefent.

Artikel 27

Wat betreft de bijzondere diensten, zoals sleephulp of loodshulp, is het onvermijdelijk dat het havenbedrijf regelend en coördinerend optreedt. Het havenbestuur staat bijgevolg in voor de regeling binnen één havengebied van deze diensten en het vaststellen van de gebruiksvoorwaarden ervan.

Artikelen 28 en 29

Deze artikelen behoeven geen nadere toelichting.

Artikel 30

In dit artikel wordt een decretale basis en zelfs de verplichting geformuleerd om een overlegorgaan in de schoot van elk havenbedrijf op te richten met de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers die in de havens werkzaam zijn. Het wordt aan elk havenbestuur overgelaten de specifieke werkwijze en de samenstelling te bepalen.

Artikel 31

Dit artikel geeft de decretale basis voor de mogelijkheid, conform de federale wetgeving inzake de economische samenwerkingsverbanden zoals omschreven in de wet van 17 juli 1989, om binnen die voorwaarden tot dergelijke samenwerkingsverbanden over te gaan.

Artikel 32

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 33

Het jaarlijkse ondernemingsplan van het havenbedrijf zoals hier bedoeld, wordt slechts ter informatie en kennisname meegedeeld aan de Vlaamse regering.

Artikel 34

In dit artikel wordt bepaald aan welk administratief toezicht de havenbedrijven, als publiekrechtelijke overheden, zijn onderworpen. Dit toezicht wordt beperkt tot de controle op enkele basishandelingen zoals de oprichting, de statuten en de statutenwijzigingen. Deze beperking is verantwoord vanuit een bewuste optiek van bedrijfseconomische autonomie en het subsidiariteitsbeginsel. Overigens zijn de havenbesturen, omdat ze onderworpen zijn aan de vennootschapswetgeving en de boekhoudwetgeving, verplicht verschillende andere onrechtstreekse legaliteitscontroles en toezichten te ondergaan.

Artikel 35

Inzake het Vlaamse havenbeleid is het de rol van de gewestoverheid om de dynamiek van de verschillende havenbedrijven dynamisch te ondersteunen. In de eerste plaats gebeurt dit door de adviezen van de reeds vroeger bestaande "Vlaamse Havencommissie" die in dit artikel een verdere decretale basis krijgt. Haar opdracht wordt beperkt tot adviezen over het havenbeleid als dusdanig, en niet meer zoals voorheen over de structuur en het statuut van de havenbesturen.

De indieners wensen er verder op te wijzen dat het aangewezen is om binnen de eigen administratie van de Vlaamse overheid voldoende knowhow en expertise aanwezig te hebben om het havenbeleid te ondersteunen. Aldus is het wenselijk dat binnen het departement zelf een multidisciplinaire havencel zou worden opgericht, waarop alle havenbestuurders en havengebruikers een beroep kunnen doen als gesprekspartner op het Vlaamse gewestelijke niveau. De oprichting van een dergelijke havencel was overigens reeds vooropgesteld in de studie "sterkte/zwakte-analyse van de Vlaamse

zeehavens", uitgevoerd in opdracht van het departement. Daartoe is evenwel geen decretale regelgeving vereist.

Artikel 36

Tot de "dynamische ondersteuning" die de gewestoverheid kan leveren, behoort prioritair het gemeenschappelijk promotiebeleid van het gehele maritieme aanbod dat Vlaanderen aan de wereld te bieden heeft. Om, zoals in het verleden meermaals geschiedde, te vermijden dat de havens naast elkaar op dezelfde markten promotie maken, dient de gewestoverheid de gemeenschappelijke promotie te ondersteunen, rekening houdend met de specifieke eigenheid van elk havenbedrijf. Alle Vlaamse bestaande diensten kunnen daartoe bijdragen zoals Export Vlaanderen, de Dienst Investeringen Vlaanderen, de Administratie voor Buitenlandse Handel, VLAM, GOM, enzovoort. Een minimale structuur om dit promotiebeleid dwingend te stroomlijnen, kan gevonden worden in een gemeenschappelijke concertatiecommissie tussen de Vlaamse overheid, voormelde diensten en de havenbedrijven. Het is nuttig voor alle havenbedrijven dat een gemeenschappelijk promotieplan op geregelde tijden wordt gemaakt.

Artikel 37

Dit artikel voorziet in een geschillenbeslechting wanneer havenbedrijven naar aanleiding van hun commerciële exploitaties, in conflict komen met elkaar of met havengebruikers. De federale wetgeving betreffende arbitrage, zoals opgenomen in het Gerechtelijk Wetboek, wordt dit jaar aangepast teneinde ook publieke overheden die mogelijkheid te bieden. Het is inderdaad aangewezen om voor zulke specifieke geschillen een buitengerechtelijke conflictregeling aan te bieden, die op volwassen wijze en met voldoende maatschappelijk draagvlak in de betrokken wereld, tot oplossingen kan komen vooraleer de wellicht meer schadelijke weg van het conflict langs gerechtelijke autoriteiten wordt gevolgd. De bedoeling is alle feiten en discussies bijvoorbeeld betreffende participaties, havenrechten, concessies, enzovoort, die strijdig zouden zijn met de loyale concurrentie, zo op te vangen.

Artikel 38

Dit artikel regelt een facultatief subregionaal overleg rond de verschillende bestaande havenbedrijven die repercussies hebben op het grondgebied van gemeenten die slechts gedeeltelijk binnen het havengebied liggen, of havenbedrijven die zelf slechts grenzen aan gemeenten waarbinnen het havengebied zich uitstrekt. Ook al bestaan er specifieke overlegstructuren in specifieke wetgeving zoals die op de ruimtelijke ordening of de mobiliteit, toch is het aangewezen om overkoepelend overleg te plegen met omliggende gemeenten naast de havenbedrijven om het maatschappelijk draagvlak voor de activiteiten van het havengebeuren door preventieve en curatieve acties te vergroten. Het is niet de bedoeling hiervan een bijkomende of een logge structuur te maken, die een soepele besluitvorming en overlegwijze slechts zou bemoeilijken. Voor het havenbedrijf van Antwerpen kan de Maatschappij van de Linker-Scheldeoever voor Grond- en Industrialisatiebeleid deze functie wellicht waarnemen.

Artikelen 39 tot 41

Deze artikelen regelen de principiële rechtsopvolging, noodzakelijk geworden door de juridische vormwijzigingen tengevolge van dit decreet.

Artikel 42

Betreffende de haven van Antwerpen worden in dit artikel de noodzakelijke juridische wijzigingen geregeld in de Bijzondere Wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het Linker-Scheldeoever-havengebied.

Artikel 43

In dit artikel worden de noodzakelijke aanpassingen aangebracht in het statuut van de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen in het havengebied Brugge-Zeebrugge. Zoals al vermeld, wordt hierin opgenomen dat de aandelen die het

Vlaamse Gewest bezit, overgedragen worden aan de stad Brugge.

Artikelen 44 tot 48

Deze artikelen behoeven geen nadere toelichting.

Paul DUMEZ
Marc VAN PEEL
Johan DE ROO
Joachim COENS

VOORSTEL VAN DECREET

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° de bestaande havenbesturen : het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen, het gemeentelijk havenbedrijf Oostende, de stad Gent, alsook de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen ;

2° havenbedrijf : elk bedrijf dat in een havengebied de havenbestuurlijke bevoegdheden uitoefent, onder één van de vormen bepaald in artikel 5 ;

3° havenbestuurlijke bevoegdheden :

a) het beheer en de exploitatie van het openbaar en het privaat havendomein ;

b) de vaststelling en de inning van de havengelden ;

c) de regeling en de vaststelling van de gebruiksvoorwaarden van de diensten bedoeld in artikel 27 ;

4° havengebied : elke zeehaven met aanhorigheden in het Vlaamse Gewest die een ruimtelijk, economisch of functioneel geheel vormt ;

5° havengebied van Antwerpen : de havens en aanhorigheden gelegen op de rechter- en linkeroever van de Zeeschelde ter hoogte van het grondgebied van de stad Antwerpen, van de gemeente Beveren en van de gemeente Zwijndrecht ;

6° havengebied van Gent : de havens en aanhorigheden gelegen aan of in de nabijheid van het zeekanaal naar Gent ;

7° havengebied van Brugge-Zeebrugge : de havens en aanhorigheden gelegen aan of in de nabijheid van het zeekanaal van Brugge naar Zeebrugge, met inbegrip van de buitenhaven van Zeebrugge ;

8° havengebied van Oostende : de havens en aanhorigheden gelegen in de nabijheid van de stad Oostende en aan of in de nabijheid van het kanaal Brugge-Oostende ;

9° haveninfrastructuur : de openbare infrastructuur gelegen binnen een havengebied, omvattende de basisinfrastructuur, de uitrustingsinfrastructuur en de suprastructuur maar zonder de maritieme toegangswegen ;

10° basisinfrastructuur : zeesluizen, havendammen, staketsels, kaaimuren niet bestemd voor de overslag van goederen of het vervoer van personen, het primaire wegennet naar en in de havens, kanaaldokken, dokken, taluds en aanlegbaggerwerken, inbegrepen het ophogen van terreinen, zaten van spoorwegen, leidingstroken, groenschermen, bufferzones aan de rand van het havengebied, telkens met hun aanhorigheden ;

11° uitrustingsinfrastructuur : aanmeerinfrastructuur voor zee- en binnenschepen met het oog op de overslag van goederen of het vervoer van personen zoals kaaimuren, steigers, landingsbruggen, roll-on/roll-off-hellingen, evenals de lichte infrastructuur zoals kaaiverhardingen, secundaire wegen naar en in de havens, telkens met hun aanhorigheden ;

12° suprastructuur : loodsen, opslagplaatsen en hefwerktuigen van alle aard en alle havenstructuren die niet vallen onder maritieme toegangswegen, basis- en uitrustingsinfrastructuur ;

13° havengebruiker : elke sector wiens economische activiteit rechtstreeks of onrechtstreeks verband houdt met het functioneren van de logistieke keten waarvan een haven het knooppunt is ;

14° maritieme toegangswegen : de vaarpassen in de Noordzee, de Westerschelde, de Benedenschelde, het kanaal van Gent naar Terneuzen en andere voor de zeescheepvaart afgebakende rivieren, kanalen en geulen ; de vaarwegen in de aan getij onderworpen gedeelten van de havens met inbegrip van de toegangsgeulen naar de zeesluizen, telkens met hun aanhorigheden.

Artikel 3

De Vlaamse regering stelt, overeenkomstig de wetgeving op de ruimtelijke ordening, de grenzen van de havengebieden, zoals bedoeld in artikel 2, nader vast. De Vlaamse regering bepaalt nader de bestanddelen van de haveninfrastructuur, zoals bedoeld in artikel 2.

TITEL II

Havenbeheer

HOOFDSTUK I

De havenbestuursvormen

Artikel 4

§ 1. De havenbedrijven zijn publiekrechtelijke overheden. Alleen zij kunnen de havenbestuurlijke bevoegdheden uitoefenen onder de voorwaarden zoals omschreven in hoofdstuk III.

De havenbedrijven kunnen, onverminderd de bepalingen betreffende participaties, de havenbestuurlijke bevoegdheden nooit aan andere ondernemingen overdragen.

§ 2. De havenbedrijven kunnen enkel activiteiten uitoefenen en participaties nemen die de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden rechtstreeks of onrechtstreeks bevorderen, voorzover de gelijkheid tussen eenzelfde groep van havengebruikers hierdoor niet verstoord wordt.

Artikel 5

Het Vlaamse Gewest kan een havenvennootschap van publiek recht oprichten, overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk II van deze titel, of een bestaand havenbestuur omvormen tot een dergelijke havenvennootschap van publiek recht.

Artikel 6

In het havengebied van Antwerpen en Oostende worden thans de havenbestuurlijke bevoegdheden uitgeoefend door een gemeentelijke naamloze vennootschap zoals omschreven in artikel 263bis tot novies van de gemeentewet.

In het havengebied van Brugge worden de havenbestuurlijke bevoegdheden thans uitgeoefend door de NV Maatschappij van Brugse Zeevaartinrichtingen. In het havengebied van Gent wordt de havenbestuurlijke bevoegdheid uitgeoefend door het gemeentebestuur van Gent met een afzonderlijke boekhoudkundige regie.

Binnen een termijn van uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van dit decreet nemen alle havenbedrijven voormeld in de havengebieden van Antwerpen, Oostende, Brugge en Gent de rechtsvorm aan van een naamloze vennootschap van publiek recht zoals bepaald in hoofdstuk II van deze titel. Binnen dezelfde termijn worden de aandelen van het Vlaamse Gewest in het havenbedrijf van Zeebrugge overgedragen op de manier bepaald in artikel 43 van dit decreet.

Artikel 7

Het doel en de taak die het havenbedrijf op zich neemt ter vervulling van zijn opdracht van openbare dienst en zijn andere opdrachten, worden in de statuten omschreven, met inachtneming van de bepalingen van dit decreet. De statuten van de havenbedrijven en alle wijzigingen daarvan, worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 8

De taken van het havenbedrijf bestaan, met inachtneming van de bepalingen van dit decreet en de statuten of desgevallend van het beheerscontract met het gemeentebestuur, in het beheer, de exploitatie, de ontwikkeling en de promotie van de haven en van alle activiteiten die er rechtstreeks of onrechtstreeks mee verbonden zijn.

Onverminderd artikel 4, § 2, mogen de havenbedrijven alle activiteiten ontplooien waartoe het personeel, de installaties, de uitrusting en alle andere middelen kunnen worden aangewend. Zij kunnen onder meer alle nodige maatregelen treffen om, ongeacht de bestemming, het patrimonium optimaal te beheren en alle maatregelen te treffen met het oog op de versterking van de strategische positie van de haven.

HOOFDSTUK II

Havenvennootschappen van publiek recht

AFDELING 1

Oprichting, doel en juridisch statuut

Artikel 9

Overeenkomstig artikel 6 van dit decreet kan het Vlaamse Gewest een havenvennootschap van publiek recht oprichten of een bestaand havenbestuur tot zulke vennootschap omvormen.

Vennoten in een havenvennootschap van publiek recht, zoals omschreven in artikel 5 kunnen zijn :

1° gemeenten ;

2° andere publiekrechtelijke rechtspersonen of overheidsondernemingen dan het Gewest.

De havenvennootschap, die krachtens het eerste lid van dit artikel wordt opgericht op voorstel van een gemeentelijk havenbedrijf met rechtspersoonlijkheid, neemt alle havenbestuurlijke bevoegdheden van het gemeentelijk havenbedrijf over en is eveneens aan de bepalingen van dit hoofdstuk onderworpen.

Artikel 10

De havenvennootschappen zijn onderworpen aan de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen met betrekking tot de naamloze vennootschappen voorzover ze niet met dit decreet in strijd zijn.

Boek III van het Wetboek van Koophandel is op de havenvennootschappen niet van toepassing.

De niet door de wet of het decreet geregelde aspecten van de organisatie en de werking van de havenvennootschappen worden geregeld in de statuten.

De havenvennootschappen worden opgericht voor onbepaalde duur. De ontbinding en de vereffening worden geregeld in de statuten.

AFDELING 2

Kapitaal en inbreng

Artikel 11

De samenstelling van het kapitaal wordt geregeld in de statuten. De aandelen in de havenvennootschappen zijn en blijven op naam.

Artikel 12

De bestaande havenbesturen en de gemeentelijke havenbedrijven kunnen zowel eigendoms- als beheersrechten inbrengen.

AFDELING 3

Bestuursorganen

Artikel 13

De havenvennootschappen worden bestuurd door een algemene vergadering, een Raad van Bestuur en eventueel een directiecomité.

Artikel 14

De algemene vergadering wordt gevormd door de aandeelhouders. De samenstelling en het stemrecht worden geregeld in de statuten.

De algemene vergadering beslist onder meer over de wijziging van de statuten en over de goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekeningen.

Artikel 15

De Raad van Bestuur beschikt over de volheid van bevoegdheid. Hij is gemachtigd alle nuttige of noodzakelijke handelingen te stellen om het doel van de havenvennootschap te verwezenlijken ; hij controleert het directiecomité.

De Raad van Bestuur kiest uit zijn leden een voorzitter. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

De overige aspecten van de samenstelling van de Raad van Bestuur, met inbegrip van de eventuele onverenigbaarheden, alsook zijn bevoegdheid en de werkingsregelen worden geregeld in de statuten.

Artikel 16

In de statuten kan de mogelijkheid van oprichting van een directiecomité worden opgenomen en kunnen de aangelegenheden worden afgebakend die de Raad van Bestuur niet aan het directiecomité kan delegeren.

Het directiecomité is belast met het dagelijks bestuur, met de vertegenwoordiging met betrekking tot dat bestuur en met de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur.

Het wordt voorgezeten door de afgevaardigde bestuurder. Ingeval van staking van stemmen is zijn stem doorslaggevend.

De overige aspecten van de samenstelling van het directiecomité met inbegrip van de eventuele onverenigbaarheden, alsook zijn bevoegdheid en de werkingsregelen, worden geregeld in de statuten.

AFDELING 4

Personeel

Artikel 17

De personeelsformatie, het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de havenvennootschap, worden vastgesteld door de Raad van Bestuur.

AFDELING 5

Participaties

Artikel 18

De havenvennootschap van publiek recht kan rechtstreeks of onrechtstreeks participeren in publiek- of privaatrechtelijke ondernemingen, verenigingen en instellingen, waarvan het maatschappelijk doel rechtstreeks of onrechtstreeks, geheel of gedeeltelijk, overeenstemt met het eigen doel. Zij kunnen dergelijke ondernemingen, verenigingen en instellingen zelf oprichten, onverminderd artikel 4, § 2.

HOOFDSTUK III

Bevoegdheden van de havenbedrijven

Artikel 19

De havenbestuurlijke bevoegdheden kunnen in een havengebied slechts door één havenbedrijf worden uitgeoefend. Dit geldt niet voor jacht- en visserijhavens en voor militaire havens.

Artikel 20

§ 1. De havenbedrijven beheren het binnen het havengebied gelegen openbaar domein waarvan zij het eigendomsrecht hebben of dat hen in beheer werd gegeven. Zij beheren het binnen het havengebied gelegen privaat domein waarop zij een zakelijk recht hebben of dat hen in beheer werd gegeven.

Zij beheren eveneens de suprastructuur waarvan zij eigenaar zijn, en de uitrustingsinfrastructuur op het openbaar en privaat domein.

§ 2. Zij kunnen daartoe alle beheershandelingen stellen zoals onder meer het verbeteren, vernieuwen, uitbreiden, ter beschikking stellen en bedienen van de in § 1 bedoelde goederen, behalve :

1° handelingen die de eigendomsrechten op de in beheer gegeven goederen, bedoeld in § 1, bezwaren, tenzij met toestemming van de eigenaar. Deze toestemming wordt per aangetekende brief gevraagd en wordt geacht te zijn gegeven bij gebreke aan een beslissing binnen zestig dagen.

2° affecteren, desaffecteren en wijziging van bestemming van de goederen, bedoeld in § 1, tenzij met toestemming van de eigenaar. Deze toestemming wordt per aangetekende brief gevraagd en wordt geacht te zijn gegeven bij gebreke van een beslissing binnen zestig dagen.

Artikel 21

De havenbedrijven kunnen alle voor de uitoefening van hun bevoegdheden nodige roerende en onroerende goederen verwerven.

Na machtiging door de Vlaamse regering kunnen de havenbedrijven overeenkomstig de wetgeving betreffende de onteigening ten algemenen nutte, in eigen naam en voor eigen rekening onroerende goederen onteigenen die nodig zijn voor de verwezenlijking van hun maatschappelijk doel.

Artikel 22

De havenbedrijven zijn gemachtigd om werken uit te voeren die nodig zijn voor de aanleg en exploitatie van het havengebied, op, in, boven of onder onroerende goederen die behoren tot het openbaar en privaat domein van het Gewest, de Gemeenschap, de provincies, de gemeenten en de instellingen die eronder ressorteren, mits de eigenaar zijn toestemming geeft. Deze toestemming wordt per aangetekende brief gevraagd en wordt geacht te zijn gegeven bij gebreke aan een beslissing binnen zestig dagen.

Artikel 23

Onverminderd artikel 9 van de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het Linker-Scheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen en houdende maatregelen van het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen, wordt een recht van voorkoop gevestigd ten voordele van het havenbedrijf op private onroerende eigendommen gelegen in een havengebied.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regeling voor de uitoefening van dit recht.

Artikel 24

De havenbedrijven kunnen de in artikel 20 bedoelde goederen voor een hernieuwbare termijn van bepaalde duur, en telkens ten hoogste voor 99 jaar, ter beschikking stellen van derden. Dat kan, rekening houdend met hun statuut, gebeuren door middel van een domeinconcessie of een concessie van bouwwerken door het verlenen van erfpacht-, opstal- of huurrechten, onverminderd de wettelijke maximale termijnen.

De Raad van Bestuur van het havenbedrijf stelt de voorwaarden vast waaronder deze goederen ter beschikking worden gesteld.

Artikel 25

Onder ieder havenbedrijf ressorteert een havenkapiteinsdienst opgericht overeenkomstig de wettelijke regeling op de havenkapiteinsdiensten, die instaat voor het nemen van alle maatregelen ter vrijwaring van de openbare orde, de rust en de veiligheid van de havenbedrijvigheid, zoals :

1° de regeling van de goederenbehandeling en -opslag en het in- en ontschepen van passagiers ;

2° de regeling van de toegankelijkheid van het havengebied ;

3° de vrijwaring van het milieu, de integriteit en de veiligheid van het havengebied.

Artikel 26

De in de havengebieden gevorderde scheepvaart-, haven- en concessiegelden van welke aard ook, worden bij uitsluiting van alle andere overheden geïnd voor en komen ten goede van het havenbedrijf.

De tarieven worden vastgesteld door de Raad van Bestuur van het havenbedrijf.

Artikel 27

Onverminderd de aan andere overheden toegewezen bevoegdheden kunnen de havenbedrijven aan de havengebruikers alle bijzondere diensten verstrekken die zij nodig achten.

De regeling en de gebruiksvoorwaarden van de havengebonden diensten zoals die voor het verstrekken van loods- en sleephulp en het vast- en losmaken van de vaartuigen in het havengebied worden door de Raad van Bestuur van het betrokken havenbedrijf vastgesteld.

Artikel 28

De Raad van Bestuur van elk havenbedrijf kan de verstrekking van bijzondere diensten zoals bedoeld in artikel 27 al dan niet bij wege van concessie van openbare dienst overlaten aan private of publieke rechtspersonen.

Artikel 29

§ 1. Onverminderd § 3 van dit artikel behoudt het Vlaamse Gewest bij en na de oprichting van een havenbedrijf, haar eigendomsrechten op de domeingoederen, inbegrepen basis- en uitrustingsinfrastructuur gelegen of verworven in het havengebied.

§ 2. Voorzover het havenbedrijf nog niet belast is met het beheer van deze domeingoederen krachtens de in artikel 40 bedoelde rechtsopvolging, kunnen deze goederen in beheer gegeven worden aan het havenbedrijf.

In de betreffende overeenkomst kunnen bepalingen worden opgenomen over het onderhoud van de betrokken goederen. Bij dezelfde overeenkomst wordt in ieder geval een lijst van de betrokken goederen gevoegd, alsook een verduidelijkende situatietekening en een beschrijving van de staat.

§ 3. In afwijking van artikelen 546, 547, en 551 tot 564 van het Burgerlijk Wetboek en behoudens andersluidende overeenkomst met de eigenaar of gebruiker van de in artikel 14 bedoelde goederen, komt het eigendomsrecht over alles wat de bedoelde goederen voortbrengen en over alles wat er, door toedoen van wie dan ook, natuurlijk of kunstmatig als bijzaak mee verenigd wordt, voor de duur van de overeenkomst toe aan de havenbedrijven.

Artikel 30

In de schoot van elk havenbedrijf wordt een Raad van Overleg opgericht die wordt gevormd door de vertegenwoordigers van het havenbestuur enerzijds en de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers in de haven anderzijds.

De samenstelling wordt nader bepaald in de statuten van het havenbedrijf of in een afzonderlijke convenant met alle betrokken partijen.

De Raad van Overleg heeft als opdracht om de Raad van Bestuur en eventueel het directiecomité van het havenbedrijf te adviseren over de algemene havenpolitiek van de havenvennootschap.

Artikel 31

De havenbedrijven kunnen met publiek- of privaatrechtelijke ondernemingen, verenigingen en instellingen, economische samenwerkingsverbanden oprichten.

Het door een gemeentelijk autonoom havenbedrijf opgerichte economisch samenwerkingsverband, wordt niet beschouwd als een filiaal in de zin van artikel 263sexies, § 2, van de gemeentewet.

HOOFDSTUK IV

Financiële bepalingen

Artikel 32

De havenbedrijven ontvangen de inkomsten van de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden en van al de andere activiteiten die zij uitoefenen.

Artikel 33

Het havenbedrijf stelt jaarlijks een ondernemingsplan op. Het ondernemingsplan wordt meegedeeld aan de Vlaamse regering.

De boekhouding van het havenbedrijf wordt gevoerd volgens de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen.

HOOFDSTUK V

Toezicht

Artikel 34

De oprichting van een havenbedrijf, de omzetting naar een andere rechtsvorm zoals bepaald in artikel 6 van dit decreet, de vaststelling van de statuten en van de bijlagen die er integraal deel van uitma-

ken evenals van alle latere wijzigingen hieraan, zijn onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse regering.

De besluiten van de Vlaamse regering houdende goedkeuring of weigering worden genomen binnen zestig kalenderdagen na ontvangst van het per aangetekende brief gedane verzoek tot goedkeuring. Wanneer binnen deze termijn geen beslissing is genomen, wordt de goedkeuring geacht te zijn gegeven.

TITEL III

Havenbeleid

HOOFDSTUK I

Samenwerking tussen de havenbedrijven en het Vlaamse Gewest

Artikel 35

Een Vlaamse Havencommissie opgericht bij besluit van de Vlaamse regering van 15 november 1989, adviseert de Vlaamse regering over het Vlaamse havenbeleid. De Vlaamse regering kan te allen tijde de bevoegdheid, de samenstelling en de werking ervan nader bepalen.

De Vlaamse Havencommissie brengt adviezen uit en voert studies uit hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Vlaamse regering of het Vlaams Parlement.

Artikel 36

De Vlaamse regering en de havenbedrijven ontwikkelen de nodige initiatieven inzake een gemeenschappelijk promotiebeleid van het gehele Vlaamse havenpotentieel.

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om een gemeenschappelijke concertatiecommissie op te richten.

In de gemeenschappelijke concertatiecommissie, waarin zowel de regering als de havenbedrijven vertegenwoordigd zijn, wordt door de Vlaamse diensten bevoegd voor externe betrekkingen en de havenbedrijven een vijfjaarlijks, op bedrijfseconomische leest geschoeid, promotieplan opgesteld en uitgewerkt.

Artikel 37

De betwistingen tussen de havenbedrijven onderling inzake de exploitatie en in het bijzonder de commerciële activiteiten van de havenbedrijven alsook de betwistingen van de havenbedrijven met één of meer havengebruikers worden beslecht door een "haven-geschillencommissie", die werkt volgens een wijze van arbitrage zoals bepaald in het Gerechtelijk Wetboek.

Eisende en verwerende partijen wijzen, in voorkomend geval, elk een scheidsrechter aan. Deze beide scheidsrechters wijzen op hun beurt een derde scheidsrechter aan die als voorzitter van het scheidsgerecht zal fungeren.

De scheidsrechters functioneren als vrij verkozen rechters. Bij het uitvoeren van hun opdracht zijn zij van alle niet volstrekt bindende rechtsvormen vrijgesteld en dienen zij een uitspraak te doen uitsluitend op basis van de schriftelijke bundels en uiteenzettingen der partijen. In zover zij het nuttig achten, hebben zij het recht bijkomende schriftelijke inlichtingen te vragen of de partijen mondeling te horen, overeenkomstig de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek terzake.

De beraadslagingen zijn geheim en de scheidsrechters dienen het geheim tegenover iedereen te respecteren. De scheidsrechters zijn noch individueel, noch collegiaal aansprakelijk voor de gevolgen van hun beslissing.

De beslissing wordt met meerderheid van stemmen genomen, uiterlijk drie maand na de indiening van de volledige dossiers, in laatste instantie, zonder hoger beroep.

HOOFDSTUK II

Het subregionale overleg

Artikel 38

Op verzoek van de verschillende havenbedrijven kan de Vlaamse regering bij de voorbereiding van een grensoverschrijdende havenuitbreiding, een subregionaal overlegorgaan oprichten om de impact van havenactiviteiten op de ruimtelijke

ordening, het leefmilieu, de mobiliteit en de leefbaarheid van de woonkernen na te gaan en daaromtrent adviezen in te winnen.

In dat geval maken de gemeenten op wier grondgebied het havengebied zich uitstrekt, deel daarvan uit, naast het betrokken havenbedrijf en het Vlaamse Gewest. De gemeenten die grenzen aan het havengebied worden verzocht er deel van uit te maken, en kunnen ertoe toetreden indien zij dat wensen.

De adviezen van het overlegcorgaan worden overgemaakt aan de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering bepaalt de verdere samenstelling, de concrete adviesopdracht en de werking van dit subregionale overlegorgaan.

TITEL IV

Overgangs-, wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikel 39

In dit hoofdstuk wordt onder de havenbedrijven de bestaande havenbesturen verstaan, zoals omschreven in artikel 2, 1°.

Artikel 40

§ 1. De havenbedrijven nemen vanaf hun oprichting van rechtswege alle rechten en verplichtingen over van de bestaande havenbesturen die voortvloeien uit de wetten, de decreten, de besluiten en de tussen het bestaande havenbestuur en het Vlaamse Gewest geldende overeenkomsten die de uitoefening van havenbestuurlijke bevoegdheden regelen, met inbegrip van de rechten en verplichtingen die voortkomen uit hangende en toekomstige gerechtelijke procedures.

§ 2. De havenbedrijven nemen eveneens alle rechten en verplichtingen van de bestaande havenbesturen over die voortvloeien uit de met andere publiek- en privaatrechtelijke personen bestaande rechtsverhoudingen die verband houden met de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden, met inbegrip van de rechten en verplichtingen die voortkomen uit hangende en toekomstige gerechtelijke procedures.

Deze overdracht slaat van rechtswege op :

1° de rechten en verplichtingen ten gevolge van de door het bestaande havenbestuur aan derden verleende vergunningen, concessies en andere eenzijdige of contractueel gevestigde verhoudingen strekkende tot toekenning van gebruiksrechten op het havendomein ;

2° de rechten en verplichtingen ten gevolge van de door het bestaande havenbestuur aan derden verleende toestemmingen, vergunningen, machtigingen en concessies en andere eenzijdige of contractueel gevestigde verhoudingen houdende de toestemming om binnen het havengebied een welbepaalde activiteit uit te voeren, met inbegrip van de concessies van openbare dienst ;

3° de door het bestaande havenbestuur aan derden verleende erkenningen met het oog op bijzondere tariferingen voor algemene aard en bijzondere havengelden ;

4° de aan het bestaande havenbestuur toekomende vorderingen tot betaling van alle algemene en bijzondere havengelden ;

5° de aan het bestaande havenbestuur toekomende vorderingen die voortvloeien uit de toepassing van hoofdstuk V van de wet van 11 april 1989 houdende goedkeuring en uitvoering van diverse Internationale Akten inzake de Zeevaart ;

6° de aan het bestaande havenbestuur toekomende vorderingsrechten tegenover aannemers voortvloeiende uit door het havenbestuur bevolen werken.

De overdracht van andere dan in deze paragraaf bedoelde rechten en verplichtingen wordt geregeld in een bijzondere door het betrokken havenbedrijf in oprichting en het bestaande havenbestuur af te sluiten overeenkomst. Van de overdracht wordt aan de betrokken wederpartij kennis gegeven bij aangetekende brief waarin uitdrukkelijk naar dit decreet wordt verwezen.

Artikel 41

Alle door de organen van de bestaande havenbesturen in uitoefening van hun havenbestuurlijke bevoegdheden uitgevaardigde exploitatie-, politie- en tariefreglementen blijven van kracht tot een andersluidende beslissing van de bevoegde overheid of van het bevoegde orgaan van het betrokken havenbedrijf.

Artikel 42

De wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het Linker-Scheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen houdende maatregelen van het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 523 van 31 maart 1987, dat mits wijzigingen werd bekrachtigd bij wet van 30 juli 1987, wordt gewijzigd door de volgende bepalingen van dit artikel :

§ 1. In artikel 2 worden na de woorden "ten westen, de westelijke grens van de aan te leggen groenzone" de woorden "met uitsluiting van de zone voor lokale ondernemingen zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1996 houdende wijziging van het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren" ingevoegd.

Aan de laatste alinea van hetzelfde artikel worden volgende woorden toegevoegd : "behoudens wat betreft de hoger genoemde uitsluiting van de zone voor lokale ondernemingen".

§ 2. In artikel 3 wordt het woord "havengebied" vervangen door "maritiem gebied".

§ 3. Artikel 5, tweede lid, wordt vervangen door volgende bepaling :

"De grenzen van het maritieme gebied worden vastgesteld door de Vlaamse regering na advies van de maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid overeenkomstig de wetgeving op de ruimtelijke ordening.".

Artikel 5, derde lid, wordt opgeheven.

§ 4. Het opschrift van hoofdstuk II wordt gewijzigd als volgt : "Grond- en industrialisatiebeleid en grensoverschrijdende havenuitbreiding op de Linker-Scheldeoever".

§ 5. In artikel 6, eerste lid, worden na de woorden "grond- en industrialisatiebeleid" de woorden "en grensoverschrijdende havenuitbreiding" ingevoegd.

Artikel 6, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

"De Maatschappij is onderworpen aan de bepalingen van de wet van 22 december 1986 betreffende intercommunales in de mate waarin die niet strijdig zijn met de bepalingen van deze wet. Voor de toepassing van deze wet wordt het aandeelhouderschap van het havenbedrijf Antwerpen beschouwd als een gemeentelijk aandeelhouderschap.".

§ 6. In artikel 7 worden de woorden "de stad Antwerpen" vervangen door "het havenbedrijf Antwerpen" en de woorden "de staat" door "het Vlaamse Gewest".

§ 7. Artikel 8 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

"Artikel 8

De Maatschappij heeft tot doel het grondbeleid voor de haven- en industriegebieden, het industrialisatiebeleid voor het industriegebied uit te werken en het subregionale beleid inzake de verdere ontwikkeling en fasering van het havengebied verder uit te stippelen.".

§ 8. In artikel 9 worden de woorden "de Staat" en "de Koning" vervangen door respectievelijk "het Vlaamse Gewest" en "de Vlaamse regering".

§ 9. In artikel 10, eerste lid, in fine worden de woorden "de Koning op voordracht van de bevoegde minister" vervangen door de woorden "de bevoegde minister".

§ 10. In artikel 11 van dezelfde wet worden de woorden "de stad Antwerpen" vervangen door de woorden "het havenbedrijf Antwerpen".

Het tweede en derde lid van artikel 11 van dezelfde wet worden vervangen door de volgende bepaling :

"De Maatschappij kan de andere gronden overeenkomstig hun bestemming ter beschikking stellen.".

§ 11. In artikel 12 van dezelfde wet worden de woorden "de Staat" en "de stad Antwerpen" vervangen door respectievelijk "het Vlaamse Gewest" en "het havenbedrijf Antwerpen".

§ 12. Artikel 13, tweede lid van dezelfde wet wordt opgeheven.

§ 13. Artikel 14 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

"Artikel 14

In het havengebied van het LSO-gebied beheert en exploiteert het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen de haven. Het havenbedrijf neemt te dien einde alle nodige verordeningen en stelt de nodige reglementen op. Het treedt in de rechten en verplichtingen van de stad Antwerpen.".

§ 14. Artikel 15 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Aldaar wordt er een "HOOFDSTUK IIIbis Beleidsovereenkomsten" ingevoegd.

§ 15. Artikel 16 van dezelfde wet, opgeheven door het koninklijk besluit nr. 523 van 31 maart 1987 tot wijziging van de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het Linker-Scheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen en houdende maatregelen van het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

"Artikel 16

§ 1. Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, de Maatschappij en het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen sluiten, naar aanleiding van de aanpassing van de grenzen van het maritieme gebied en/of het industriegebied, bedoeld in artikelen 3 en 5 van deze wet of een wijziging van bestemming binnen een van deze gebieden overeenkomstig de wetgeving op de ruimtelijke ordening, een beleidsovereenkomst.

Die beleidsovereenkomst regelt inzonderheid de volgende aangelegenheden :

1° de voorwaarden bij overheveling van gronden van industriegebied naar havengebied en omgekeerd ;

2° de ontsluitingsinfrastructuur binnen het havengebied ;

3° de investeringsprojecten.".

§ 2. Op verzoek van een van de aandeelhouders van de Maatschappij stelt de raad van bestuur bij tweederde meerderheid een ontwerp van beleidsovereenkomst vast. Dit ontwerp wordt ter ondertekening voorgelegd aan de in paragraaf 1 van dit artikel bedoelde partijen.

Het ontwerp van de overeenkomst wordt vastgesteld binnen 6 maanden na het verzoek van een van de aandeelhouders, tenzij de raad van bestuur een andere termijn bepaalt of de termijn verlengt.

Indien geen beleidsovereenkomst is gesloten binnen de vastgestelde termijn beslist de Vlaamse regering over de aangelegenheden bedoeld in het tweede lid van paragraaf 1 van dit artikel.

§ 3. Dit ontwerp van beleidsovereenkomst wordt voorbereid door een werkgroep die samengesteld is uit vertegenwoordigers van de drie contracterende partijen die beschikken over de nodige kwalificaties inzake de aangelegenheden bedoeld in het tweede lid van paragraaf 1 van dit artikel.

§ 4. De raad van bestuur stelt in het huishoudelijk reglement de wijze vast waarop investeringsprojecten zullen worden getoetst aan criteria inzake werkgelegenheid, leefmilieu, mobiliteit en de leefbaarheid van de woonkernen.".

§ 16. In artikel 18 worden de woorden "de stad Antwerpen" vervangen door de woorden "het havenbedrijf van Antwerpen". In hetzelfde artikel worden na het tweede lid de woorden "inbegrepen het afsluiten van beleidsovereenkomsten" toegevoegd.

§ 17. Artikel 22 van dezelfde wet wordt opgeheven.

§ 18. In artikel 30 van dezelfde wet worden de woorden "de stad Antwerpen" vervangen door de woorden "het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen".

§ 19. In artikel 32 van dezelfde wet worden de woorden "Nationale Maatschappij der Waterleidingen" vervangen door de woorden "Vlaamse Maatschappij der Watervoorziening".

Artikel 43

De bestaande concessieovereenkomst tussen de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen en het Vlaamse Gewest wordt verlengd op basis van de bepalingen van dit decreet voor hernieuwbare periodes van telkens 99 jaar.

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd om al de aandelen die het Vlaamse Gewest bezit in de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen over te dragen aan de stad Brugge.

In artikel 1, B van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen

van openbaar nut worden de woorden "Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen" geschrapt. De schrapping gaat in op de datum dat het havenbedrijf Brugge-Zeebrugge voldoet aan alle bepalingen van dit decreet.

Artikel 44

Alle bestaande overeenkomsten tussen het Gewest en bestaande havenbesturen bedoeld in artikel 39 worden voor elk havengebied binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet, in onderling akkoord, vervangen door een overkoepelende overeenkomst per havengebied.

Deze overeenkomst wordt jaarlijks geactualiseerd.

Artikel 45

Artikel 13 van de wet van 1 juli 1971 houdende oprichting van de Regie voor Maritiem Transport (RMT) wordt opgeheven op de datum bepaald door de Vlaamse regering. Tot dat moment blijft het Vlaamse Gewest alle rechten en verplichtingen uitoefenen van het Rijk bedoeld in dat artikel.

Artikel 46

Na voorafgaand akkoord van de betrokken havenbedrijven kan de Vlaamse regering de bepalingen van de wetten en decreten, alsook door de wet of het decreet goedgekeurde overeenkomsten die betrekking hebben op de rechten en verplichtingen van de havenbedrijven coördineren en in overeenstemming met dit decreet brengen.

Daartoe kan zij :

1° de vorm, volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen wijzigen ;

2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen met de nieuwe nummering in overeenstemming brengen ;

3° de redactie van de te coördineren bepalingen wijzigen om ze onderling te doen overeenstemmen en om eenheid in de terminologie te brengen ;

4° de bepalingen van dit decreet weer opnemen, in de volgorde en met de nummering die zij voorstelt ;

5° het opschrift van de gecoördineerde teksten vaststellen.

Artikel 47

Tot aan de oprichting van een havenbedrijf, overeenkomstig artikel 5 van dit decreet, worden de havenbestuurlijke bevoegdheden uitgeoefend door het bestaande havenbestuur overeenkomstig de alsdan geldende regels onder meer inzake administratief toezicht.

Artikel 48

In het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de artikelen 7quater en 7quinquies, ingevoegd bij decreet van 4 april 1990, worden opgeheven ;

2° in artikel 10, eerste lid, gewijzigd bij decreet van 4 april 1990, worden de woorden "en de Vlaamse Havencommissie" geschrapt.

Paul DUMEZ

Marc VAN PEEL

Johan DE ROO

Joachim COENS